

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ

A. Ο συγγραφέας πραγματεύεται τη σχέση παιδείας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αρχικά, επισημαίνει πως είναι συχνή η παράλειψη της αναφοράς της παιδείας ως βάσης σωστής άσκησής τους. Κατόπιν, αναφέρει τα δυο ιστορικά κίνητρα που ρύθμιζαν την παροχή παιδείας και που αποσκοπούσαν στην πειθαρχία και όχι στη δημιουργία ελεύθερων ανθρώπων. Δεν είναι αρκετή, τονίζει, η αναγνώριση της παιδείας ως αναφαίρετου δικαιώματος αλλά χρειάζεται επιπλέον και η ενσωμάτωση της διδασκαλίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα εκπαιδευτικά προγράμματα. Για την ορθότερη λειτουργία τους θα πρέπει να γίνει συνειδητή η επιρροή που ασκείται στον εθνικό πολιτισμό από την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά. Μονάχα με αυτόν τον τρόπο θα καλλιεργηθεί η πραγματική έννοια του ανθρωπισμού.

B. Η θέση του Ρουσώ πως ο άνθρωπος πρέπει να πειθαρχεί για να απολαμβάνει τις ελευθερίες που είναι δικαιώματά του είναι περισσότερο επίκαιρη από ποτέ. Αυτό μπορεί εύκολα να το αντιληφθεί κανείς αν παρατηρήσει τη γενικότερη ηθική αναληψία που επικρατεί στη σύγχρονη εποχή. Ο άνθρωπος, αλλοτριωμένος πλέον, θεωρεί πως στο όνομα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μπορεί να προβαίνει σε οποιεσδήποτε πράξεις χωρίς να αναλογίζεται πως με τον τρόπο αυτό καταστρατηγεί δικαιώματα του συνανθρώπου του. Η σύγχυση των εννοιών ελευθερίας – ελευθεριότητας καθιστά αναγκαία την καλλιέργεια της ανθρωπιστικής παιδείας, η οποία τερματίζει την ασυδοσία και τοποθετεί στο κέντρο κάθε πράξης τον ίδιο τον άνθρωπο.

B2. Ο τρόπος πειθούς της πρώτης παραγράφου είναι η επίκληση στη λογική. Ως μέσο πειθούς ο συγγραφέας αξιοποιεί το επιχείρημα. Συγκεκριμένα αναπτύσσει το συλλογισμό του για τη σχέση παιδείας – ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

B3. Η δομή της δεύτερης παραγράφου του κειμένου είναι :

Θεματική Πρόταση: «Ιστορικά...παιδείας».

Σχόλια – Λεπτομέρειες: «Το πρώτο...τα έθνη».

Πρόταση Κατακλείδα: «Και στις δύο περιπτώσεις...ανθρώπινων όντων».

B4. Το πρώτο: απαρίθμηση,

επειδή: αιτιολόγηση,

ωστόσο: αντίθεση, εναντίωση,

προτού: χρονική σχέση

B5. α) πραγμάτωση = ολοκλήρωση,

μνείας = αναφοράς,
απέβλεπαν = αποσκοπούσαν,
αποδοχή = συναίνεση, έγκριση
σύμφυτοι = παρεμφερείς, ανάλογοι,

β) παροχή: παρά + έχω,
έμφαση: εν + φαίνω (φαίνομαι),
πρόσβαση: προς + βαίνω,
επίτευξη: επί + τυγχάνω (τυχαίνω)
παίδευση: παιδεύω

Γ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: Ζητείται άρθρο, επομένως χρειάζεται τίτλος: «Παιδεία: ένα αναφαίρετο ανθρώπινο δικαίωμα»

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ορισμοί:

Παιδεία: Πρόκειται για το σύνολο των διεργασιών και διαδικασιών με τις οποίες πραγματοποιείται η πνευματική, κοινωνική και ηθική ολοκλήρωση του ατόμου. Είναι ένα σύστημα αγωγής με σκοπό τη διαμόρφωση αυθύπαρκτων, ελεύθερων και ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων, που δύνανται να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις της κοινωνικής πραγματικότητας. Πρόκειται για τη μεταλαμπάδευση από γενιά σε γενιά του πολιτισμού και της πνευματικής κληρονομιάς σε συνδυασμό με την καλλιέργεια των δυνατοτήτων της νέας γενιάς προκειμένου η ίδια να συνεχίσει και να βελτιώσει το έργο των προγόνων της.

Ευ. Παπανούτσος: Παιδεία είναι το κληροδοτούμενο από γενιά σε γενιά κεφάλαιο των πνευματικών αγαθών, που σχηματίζεται μέσα στην Ιστορία με τον ατομικό και συλλογικό μόχθο του ανθρώπου.

Ανθρώπινα Δικαιώματα: Ανθρώπινα δικαιώματα είναι τα δικαιώματα που απολαμβάνει ο άνθρωπος λόγω της ανθρώπινης ιδιότητας του και ανεξάρτητα από φυλή, εθνικότητα, θρήσκευμα και τόπο διαμονής. Με τον όρο «ανθρώπινα δικαιώματα» εννοούμε τη δυνατότητα του ανθρώπου να ζει και να δραστηριοποιείται σύμφωνα με τους νόμους, για να ολοκληρώνεται και να πετυχαίνει τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής του σε όλους τους τομείς. Πρόκειται για απαιτήσεις που απορρέουν από τον ορθό λόγο ή το νόμο και αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για τη φυσική και κοινωνική ανάπτυξη του ανθρώπου.

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

Η παιδεία ως βασικό ανθρώπινο δικαίωμα:

- Διευρύνονται οι πνευματικοί ορίζοντες και καλλιεργείται η κριτική σκέψη και το άτομο καθίσταται ικανό να αποφασίσει για ό,τι το απασχολεί.
- Αποφυγή χειραγώγησης, προπαγάνδας.

- Απόκτηση γνώσεων που οδηγούν στην ατομική και στην κοινωνική πρόοδο.
- Απαλλαγή από αναχρονιστικές αντιλήψεις, προλήψεις και δεισιδαιμονίες, ώστε να επιτευχθεί κοινωνική αρμονία.
- Καλλιεργείται η ελευθεροφροσύνη και το δημοκρατικό πνεύμα.
- Θωράκιση και γαλούχηση του ατόμου με αξίες και ιδανικά που προάγουν τον ανθρωπισμό.

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

Συνέπειες παραβίασης του δικαιώματος της παιδείας:

- Το άτομο μπορεί εύκολα να χειραγωγηθεί και να γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης.
- Ο πολιτισμός οπισθοδρομεί και οι ηθικές αξίες καταλύονται.
- ο άνθρωπος δρα με βάση τα κατώτερα ένστικτά του, τα πάθη και τις αδυναμίες του.
- Αλλοτρίωση - αποξένωση του ατόμου. Κοινωνίες στις οποίες επικρατούν το μίσος, οι μικρότητες και η εγκληματικότητα
- Άτομα ανάκανα να αναλάβουν υπεύθυνες θέσεις εργασίας, καταδικασμένα να δουλεύουν σε επίπονες εργασίες.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η Παιδεία απελευθερώνει τον άνθρωπο από τις προσωπικές αδυναμίες του και τον εξυψώνει στο λειτούργημα του πολίτη. Η κοινωνία διέπεται από ανθρωπιστικές αξίες και ιδανικά. Με απλά λόγια, ο ανθρωπισμός που καλλιεργείται μέσω της παιδείας σημαίνει εκδήλωση αγάπης για το συνάνθρωπο μας, μιας αγάπης που θεμελιώνεται με τη διάθεση του ανθρώπου να προσφέρει συνειδητά τον εαυτό του στην υπηρεσία των άλλων και που φανερώνει την ύπαρξη πλούσιου ψυχικού κόσμου και ακεραιότητα χαρακτήρα.